

HOTĂRÂRE

În Numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunțat public la data de 09 iulie 2014

Hotărârea integrală întocmită la data de 25 iulie 2014

Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău

Instanța compusă din

Președintele ședinței, Judecător

Grefier

Muruianu Maria

Finica Nadejda

cu participarea reprezentantului reclamantului AsDAC – Mămăligă Andrei, împuternicit în baza procurii 1-05/148 din 20.06.2014, reprezentantului pârâtului administratorului Popovici Tatiana, reprezentantului intervenientului accesoriu ANPCI – Gheorghiu Iurie împuternicit în baza procurii 46/03-2014 din 28.03.2014, în lipsa reprezentantului AGEPI,

examinând în ședință publică cauza civilă intentată pe marginea acțiunii depuse de Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din RM către „Diana Prim,, SRL, intervenient accesoriu Agenția Națională pentru Protecția Creației Intellectuale și Agenția de Stat pentru Proprietatea Intellectuală cu privire la perceperea forțată a remunerației de autor și penalităților de întârziere,

A CONSTATAT:

Argumentele părților

La data de 17.02.2014 în judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, a fost înregistrată sub nr. 4952, cererea de chemare în instanța de judecată înaintată de Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” (în continuare – AsDAC) din RM către „Diana Prim,, SRL, intervenient accesoriu Agenția Națională pentru Protecția Creației Intellectuale (în continuare ANPCI) și Agenția de Stat pentru Proprietatea Intellectuală (în continuare AGEPI) cu privire la perceperea forțată a remunerației de autor și penalităților de întârziere.

În susținerea cererii reclamantul a indicat că, pentru valorificarea creațiilor publicate prin interpretare publică - folosirea muzicii în baruri, restaurante, magazine, chioșcuri, alte încăperi, la discoteci, nunți, concerte, pe viu ("live") sau prin intermediul anumitor dispozitive precum casetofon, radio, aparate TV etc. - beneficiarul, persoană juridică sau fizică, trebuie să obțină licență organizației care administrează pe principii colective drepturile patrimoniale ale titularilor de drepturi și să achite remunerația de autor corespunzătoare, astfel, prin obținerea Acordului General (Licență) de tip IP nr.0104 eliberat la 19.04.2011 de către AsDAC , SRL „Diana Prim", conform pct. 5.2. din acord, s-a obligat să achite trimestrial, pentru dreptul de interpretare publică a obiectelor de drepturi de autor și conexe prin intermediul oricărui dispozitiv (Radio, TV, DVD, casetofon etc.), remunerația de autor în quantum de 702,00 lei până la data de 15 a lunii ce urmează după trimestrul raportat și concomitent să prezinte dările de seamă privind creațiile valorificate în cafeneaua „Diana" din or. Chișinău, însă SRL „Diana Prim" nu și-a onorat obligațiile contractuale asumate, neachitând remunerația de autor stabilită în

acord (Licență) datorând, în prezent, reclamantei onorariul de autor pentru perioada tr.I'2013 - tr. IV'2013, inclusiv, în mărime de 2808,00 lei.

Afirmă că, în conformitate cu pct. 5.3. din Acordul General (Licență) în cazul neonorării la timp a obligației de plată, SRL „Diana Prim” este obligată să achite o penalitate de 2% din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere cu plata cât și o penalitate în mărimea unei unități convenționale (20 lei) pentru fiecare zi de întârziere de prezentare a dărilor de seamă privind creațiile valorificate, prin urmare, pârâtului i-au fost calculate, de către AsDAC, următoarele penalități:

- 2 134,08 lei - penalitatea de întârziere de 2% din suma datorată pentru 152 zile de întârziere cu plata;

- 3 040,00 lei - penalitate contractuală în mărimea unei unități convenționale (20 lei) pentru 152 zile de întârziere de prezentare a dărilor de seamă privind creațiile valorificate.

Indică că, în scopul soluționării litigiului dat pe cale amiabilă și extrajudiciară, la data de 16.01.2014 în adresa pârâtului s-a expediat o pretenție prin care s-a solicitat ca în termen de 10 zile să fie achitată datoria acumulată, însă aceasta a fost lăsată fără răspuns și satisfacere și astfel reclamantul solicită încasarea de la SRL „Diana Prim”, în contul reclamantului a datoriei totale de 7 982,08 lei, dintre care: 2 808,00 lei - remunerația de autor pentru perioada tr.I'2013 - tr.IV'2013; 2 134,08 lei - penalitatea de întârziere de 2% din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere cu plata și 3 040,00 lei - penalitate contractuală în mărimea unei unități convenționale (20 lei) pentru fiecare zi de întârziere de prezentare a dărilor de seamă privind creațiile valorificate; Obligarea SRL „Diana Prim” să prezinte dările de seamă privind creațiile valorificate în perioada tr.I-2013-tr.IV-2013.

Prin referință (f.d.49-51), pârâtul SRL „Diana Prim” a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, deoarece consideră că, contractul (licența) nr.0104 din 19.04.2011, semnat între AsDAC și SC „Diana Prim” SRL nu a avut valoarea juridică din start, iar AsDAC nu era în drept să elibereze asemenea licența.

Mai menționează că, SC „Diana Prim” SRL a continuat s-a transfere bani, însă consideră ca AsDAC, neavând aviz legal începând cu 01.01.2011, a activat și a încasat ilegal sumele de bani, transferate în anii 2011-2012, de asemenea, SC „Diana Prim” SRL nu a valorificat opere muzicale, ci a retransmis unele piese ale diferitor posturi TV.

Intervenient accesoriu ANPCI prin referință (f.d.77-79) a considerat acțiunea ca neîntemeiată și ilegală din următoarele considerații că, în opinia intervenientului, AsDAC, elibera ilegal licențele și colecta remunerației de autor și conexe de la agenții economici începând cu data de 01.01.2011 și consideră că, un asemenea caz este și eliberarea licenței nr.0104 din 19.04.2011 pentru SC „Diana Prim” SRL și colectarea ilegală a remunerației financiare.

Susține că, la data de 21.10.2011 AGEPI a emis Decizia de avizare a Asociației ANPCI și a eliberat, în opinia intervenientului, unicul Aviz legal pentru eliberarea licențelor și colectarea remunerației de autor și conexe de la agenții economici în baza prevederilor legale prevăzute de Legea, iar la data de 12.01.2011, prin Decizia nr.1/57 AGEPI repetat a avizat asociația ANPCI.

Consideră că, AGEPI poate aviza doar o singură asociație pentru fiecare categorie de drepturi ale aceluiași categorii de titulari de drepturi, iar licența emisă pentru utilizatori are efect de licență extinsă, prin urmare, la data de 02.01.2013 ANPCI a eliberat Licența extinsă nr.53/13 pentru valorificarea operelor de către SC „Diana Prim” SRL și până la moment aceasta licența este valabilă, iar SC „Diana Prim” SRL își

onorează obligațiunile și achită remunerația financiară obligatorie, astfel consideră că AsDAC nu avea temei juridic de a înainta pretenții către SC „Diana Prim” SRL,

Intervenient accesoriu AGEPI prin referință (f.d.80-81) a explicat că, AsDAC a încheiat legal, în condițiile Legii nr.139/2010 și a Deciziei AGEPI din 14.12.2010, în vigoare la cel moment, licența IP nr.0104 la 19.04.2011 cu „Diana Prim” SRL și respectiv, „Diana Prim” SRL, în calitate sa de utilizator care valorifică obiecte ale dreptului de autor și ale drepturilor conexe și care a încheiat un acord de licență cu AsDAC, are obligațiuni contractuale, inclusiv de a achita remunerația datorată autorilor și titularilor de drepturi.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului AsDAC a susținut cele invocate în cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acțiunii în sensul declarat.

Reprezentantul pârâtului, „Diana Prim,, SRL, în ședința judiciară a solicitat respingerea acțiunii, reiterând argumentele expuse în referință.

Reprezentantul intervenientului accesoriu, ANPCI, în ședința judiciară a solicitat respingerea acțiunii, reiterând argumentele expuse în referință.

Reprezentantul intervenientului accesoriu, AGEPI, a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată ca întemeiată.

Aprecierea instanței

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele pricinii în raport cu argumentele invocate de către părțile implicate în proces, instanța de judecată conchide, că cererea este întemeiată și urmează a fi admisă din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.4 alin.(1) lit.h) Legea nr.139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, AGEPI avizează, monitorizează și supraveghează activitatea organizațiilor de gestiune colectivă a dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe.

În temeiul art.11 alin.(1) lit.f) din aceeași lege, autorul sau alt titular al dreptului de autor are dreptul exclusiv să efectueze, să permită sau să interzică valorificarea operei, inclusiv prin interpretarea publică a operei.

Art. 31 la rândul său stabilește că:

(1) Contractul de autor trebuie să fie încheiat în formă scrisă și să prevadă modul de valorificare a operei (dreptul concret care se transmite prin acest contract), termenul de valabilitate, teritoriul de acțiune a dreptului, cuantumul remunerației sau baza de calcul a acesteia pentru fiecare tip de valorificare a operei, condițiile și termenul de plată ale remunerației, precum și alte clauze pe care părțile le consideră esențiale. Contractul de autor privind valorificarea operelor în ziare și în alte publicații periodice poate fi încheiat și în formă verbală.

(2) În cazul în care în contractul de autor lipsește clauza privind teritoriul pe care se exercită dreptul, dreptul transmis prin acest contract se exercită numai în limitele teritoriului Republicii Moldova.

(3) În cazul în care în contractul de autor care prevede acordarea unei licențe nu este indicat termenul său de valabilitate, contractul de autor se consideră încheiat pe un termen de 3 ani de la data încheierii, dacă se referă la valorificarea unei opere fără modificări, și pe un termen de 5 ani, dacă se referă la valorificarea unei opere adaptate sau altfel modificate ori traduse.

Art. 33 din Legea nr.139 prevede următoarele drepturi a interpreților:

(1) Interpretul beneficiază de următoarele drepturi morale în privința interpretării sale:

a) dreptul la paternitate – dreptul de a se considera interpret și de a cere o atare recunoaștere, inclusiv prin comunicarea sau indicarea numelui său la fiecare valorificare a interpretării sale, dacă prin prezenta lege nu sînt stabilite alte prevederi sau excepții;

b) dreptul la nume – dreptul interpretului de a decide cum va figura numele său la valorificarea interpretării (numele adevărat, pseudonimul sau anonim);

c) dreptul la respectarea integrității interpretării – dreptul la protecția interpretării sale contra oricărei denaturări, schimonosiri sau contra oricăror altor atingeri care pot prejudicia onoarea sau reputația interpretului.

(2) Interpretul are dreptul exclusiv să permită sau să interzică următoarele acțiuni:

a) imprimarea interpretării sale încă neimprimată;

b) reproducerea imprimării interpretării sale;

c) distribuirea imprimării interpretării sale;

d) închirierea imprimării interpretării sale;

e) comunicarea publică prin eter sau prin cablu a interpretării sale, cu excepția cazului când interpretarea este ea însăși o interpretare televizată ori radiodifuzată sau este executată de pe o imprimare;

f) punerea la dispoziție în regim interactiv a interpretării sale imprimate.

(3) Interpretul sau, în cazul unei interpretări colective, conducătorul ori o altă persoană împuternicită de acest colectiv poate permite utilizatorului acțiunile prevăzute la alin.(2) prin contract încheiat în formă scrisă cu acesta.

(4) Încheierea contractului de creare a unei opere audiovizuale între interpret și producătorul operei audiovizuale, dacă contractul nu prevede altfel, atrage transmiterea de către interpret a drepturilor sale prevăzute la alin.(2).

(5) În cazul în care contractul nu prevede altfel, drepturile exclusive asupra interpretării create ca urmare a îndeplinirii misiunii încredințate de angajator sau ca urmare a îndeplinirii atribuțiilor de serviciu aparțin angajatorului.

(6) Drepturile exclusive ale interpretului prevăzute la alin.(2) din prezentul articol pot fi transmise altor persoane prin contract de cesiune sau de licență, în condițiile art.30–31.

(7) Dreptul de distribuire prevăzut la alin.(2) lit.c) se epuizează odată cu prima vânzare sau cu altă primă transmitere a dreptului de proprietate asupra imprimării interpretării pe teritoriul Republicii Moldova.

(8) În cazul în care un interpret a transmis sau a cesionat unui producător de fonograme, videograme sau de opere audiovizuale dreptul său de închiriere, prevăzut la alin.(2) lit.d), interpretul își păstrează dreptul la o remunerație echitabilă, asupra căreia părțile vor conveni de comun acord, pentru închirierea fonogramei, videogramei sau a operei audiovizuale ce conține interpretarea sa. Acest drept este inalienabil și se exercită exclusiv prin intermediul unei organizații de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale.

Prin prisma art. 47 din Lege se indică că, remunerația se achită pentru următoarele moduri de valorificare a operelor intrate în domeniul public și a expresiilor folclorice:

a) interpretarea publică și comunicarea publică a unor asemenea opere muzicale și a expresiilor folclorice muzicale;

b) revînzarea unor asemenea opere originale de artă și a expresiilor folclorice artistice.

(2) Remunerația prevăzută la alin.(1) din prezentul articol se achită:

a) organizației de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale care îi reprezintă pe autorii și pe alți titulari ai dreptului de autor asupra operelor muzicale – pentru acțiunile specificate la alin.(1) lit.a) din prezentul articol;

b) organizației de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale menționate la art.20 alin.(4) – pentru acțiunea specificată la alin.(1) lit.b) din prezentul articol.

În temeiul art.48 alin (5) Legea nr.139, organizația de gestiune colectivă își desfășoară activitatea dacă:

a) este înregistrată ca organizație în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;

b) este avizată în calitate de organizație de gestiune colectivă de către AGEPI.

Totodată în conformitate cu art.63 alin. (1) și (2) lit.d) din Legea nr.139, în cadrul procedurilor judiciare inițiate în privința încălcării dreptului de autor, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de prezenta lege, persoanele specificate la art.55 alin.(2) pot solicita instanțelor de judecată sau altor organe competente, după caz, recunoașterea drepturilor lor, constatarea încălcării acestora și repararea prejudiciului prin stabilirea unor despăgubiri.

Instanța de judecată, la stabilirea despăgubirii, va ține cont de necesitatea: d) achitării unei compensații de la 500 până la 500000 lei pentru dreptul încălcat.

De asemenea, conform pct.4 din Hotărârea Guvernului nr.641 din 12.07.2001,, Despre tarifele minime ale remunerației de autor, valorificarea operelor, protejate de drepturile de autor și/sau conexe, se admite doar în baza contractului cu autorul sau cu alt titular al drepturilor de autor și conexe, cu excepțiile prevăzute de lege.

Prin urmare, AGEPI este obligată să asigure aplicarea normelor legale prin organizarea procedurii de avizare a organizației de gestiune colectivă.

Studiind materialele dosarului, instanța observă că, AsDAC activează în baza certificatului de înregistrare la Ministerul Justiției nr.1330 din 16.03.2000 (f.d.82), iar AGEPI la rândul său a desemnat AsDAC cu dreptul de a elibera beneficiarilor licențe pentru valorificarea obiectelor drepturilor de autor și drepturilor conexe ale interpreților, în baza Deciziei din 14.12.2010. perioada 01.08.2010-01-08-2012, care a fost în vigoare până la 31.12.2010.

Ulterior, AsDAC a fost avizată conform Deciziei nr.2/2146 din 05.12.2012, publicată în Monitorul Oficial nr.252-253 din 11.12.2012 (f.d.84), cu dreptul de a elibera beneficiarilor licențe anumite categorii de drepturi, inclusiv pentru dreptul la interpretare publică.

Prin urmare, instanța observă că AsDAC a fost în drept să elibereze licențe, în numele titularilor de drepturi pe care îi reprezintă și în limitele împuternicirilor acordate de aceștia, până la data de 01.08.2012, în baza Deciziei din 14.12.2010, respectiv, în baza Deciziei AGEPI nr.2/2146, AsDAC a fost în drept să elibereze licențe din data 11.12.2012, data publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Astfel, în perioada 01.08-11.12.2012 AsDAC nu a fost în drept de a elibera licențe, însă, reieșind din prevederile Legii nr. 139/2010, organizațiile de gestiune colectivă acumulează remunerația stipulată, în licențele eliberate și/sau pe cea care este datorată în virtutea dreptului la o remunerație echitabilă și în temeiul licențelor eliberate până la 01.08.2012, AsDAC avea dreptul de a acumula pe contul său remunerația de autor până la sfârșitul anului financiar, adică până la 31.12.12.

Totodată, conform materialelor cauzei și informației prezentate de AGEPI (f.d.80-81), care este organ de gestiune a acestor organizații, în perioada 01.08 -11.12.2012, unică organizație de gestiune colectivă avizată pentru categoria drepturilor de autor și conexe ale autorilor, interpreților, producătorilor, organizațiilor de difuziune, în baza Legii nr. 139/2010, a fost ANPCI, cu dreptul de a elibera beneficiarilor licențe și de a acumula remunerația de autor pentru titularii de drepturi care sunt membri ai acestei organizații, conform Deciziei AGEPI nr.1/57 din 12.01.2012, publicată în Monitorul Oficial nr.16-18 din 20.01.2012 (f.d.83), precum și pentru titularii care nu au calitatea de membru al vreunei organizații de gestiune colectivă și nici nu i-au încredințat, în vreun alt mod, drepturile în gestiune, conform art.48, alin.(1)-(12) din Legea nr. 139/2010.

În astfel de circumstanțe se atestă că, imposibilitatea AGEPI de a aviza organizație de gestiune colectivă a fost condiționată de interzicerea de a desfășura procedura de avizare la cererea ANPCI prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13.07.2012 și 24.10.2012, însă încheierea din 13 fost casată integral prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 04.12.12, iar încheierea din 24.10.12 - prin Decizia CSJ din 05.12.12, dată la care AGEPI a putut decide cu privire la avizarea organizației de gestiune colectivă.

În același timp, în conformitate cu pct.6 din Decizia AGEPI nr.3/1566 din 20.09.2013, publicată în Monitorul Oficial nr.216-220 din 04.10.2013, *sumele* acumulate de organizațiile de gestiune colectivă pentru perioada 01.08.12-10.12.12 trebuie să fie distribuite titularilor de drepturi prin intermediul organizațiilor avizate în baza rapoartelor prezentate de către utilizatori în dependență de repertoriul gestionat de către organizațiile menționate în pct.5 al aceleiași decizii.

Conform referinței AGEPI (f.d.80-81), la data de 09.04.2014, pârâțul „Diana Prim” SRL s-a adresat la AGEPI cu o solicitare de informare referitor la faptul vizionării postului de televiziune Noroc TV în incinta cafenelei „Diana”, str. Calea Ieșilor nr.11, dacă aceasta constituie o încălcare a dreptului de autor și drepturilor conexe și la 24.04.2014, AGEPI a expediat în adresa solicitantului răspunsul nr.813 (f.d.85), prin care a explicat că orice valorificare a obiectelor dreptului de autor sau ale drepturilor conexe se consideră nelegitimă dacă are loc cu încălcarea drepturilor prevăzute de Legea nr. 139/2010, respectiv organizațiile de gestiune colectivă sunt în drept, în limita împuternicirilor sale sau în cazurile prevăzute de lege, să întreprindă orice acțiuni legale privind protecția și asigurarea acestor drepturi.

În consecință, instanța constată că, AsDAC a eliberat legal, în condițiile Legii nr.139/2010 și a Deciziei AGEPI din 14.12.2010, în vigoare la cel moment, licența IP nr.0104 la 19.04.2011 pentru „Diana Prim” SRL care, în calitatea sa de utilizator care valorifică obiecte ale dreptului de autor și ale drepturilor conexe și care a încheiat un acord de licență cu AsDAC, are obligațiuni contractuale, inclusiv de a achita remunerația datorată autorilor și titularilor de drepturi, or obligația utilizatorilor de achitare a remunerației rezidă din Legea nr.139/2010, care prevede că pentru valorificarea creațiilor publicate prin interpretare publică (folosirea muzicii în baruri, restaurante, magazine, chioșcuri, alte încăperi, la discoteci, nunți, concerte sau prin intermediul anumitor dispozitive precum casetofon, radio, aparate TV), autorul sau alt titular al drepturilor patrimoniale exclusive de autor are dreptul la o remunerație echitabilă, iar beneficiarul.

persoană juridică sau fizică, este obligat să obțină licența de la organizației de gestiune colectivă și să achite remunerația de autor corespunzătoare.

Instanța consideră oportun de a obliga pârâtul „Diana Prim,, SRL să prezinte dările de seamă privind creațiile valorificate în perioada trimestrul I-2013 – trimestrul IV-2013.

De asemenea, instanța consideră relevante pentru această speță Deciziile Curții Supreme de Justiție nr.2ra-3173/13 din 30.10.2013 și nr.2ra-1358/13 din 29.05.2013.

Din aceste considerente și în conformitate cu art.238-241 CPC instanța,-

HOTĂRĂȘTE

Se admite acțiunea înaintată de Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din RM către „Diana Prim,, SRL, intervenient accesoriu Agenția Națională pentru Protecția Creației Intellectuale și Agenția de Stat pentru Proprietatea Intellectuală cu privire la perceperea forțată a remunerației de autor și penalităților de întârziere.

Se încasează de la „Diana Prim,, SRL în folosul Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din RM suma de 7982 (șapte mii nouă sute optzeci doi) lei 08 bani cu titlu de datorie pentru remunerația de autor și penalități de întârziere.

Se obligă „Diana Prim,, SRL să prezinte dările de seamă privind creațiile valorificate în perioada trimestrul I-2013 – trimestrul IV-2013.

Hotărârea cu drept de apel în termen de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, în Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău.

**Președintele ședinței,
Judecătorul**

Muruianu Maria

Copia identică originalului,
Judecătorul

Muruianu Maria